

**חוברת זו נכתבה על ידי מדריכים, מדריכות וחברי גרעין המרכז הארצי לצופיות ואוגדה על

ידי מחלקת הדרכה של תנועת הצופים. במקור נכתבה כדי לתת מענה לחניכים וחניכות ביישובי הדרום שלא יכלו להגיע לפעילות בשבת כתוצאה מהמצב הבטחוני והיא רלוונטית למצבי חירום נוספים כגון הימצאות בבידוד לאור נגיף הקורונה.

מדריכים.ות יקרים.ות,

מציאות החיים במדינת ישראל מפגישה אותנו לא אחת עם מצבי חירום וחוסר ודאות. מצבים אלה מעמידים אותנו כיחידים וכאומה בפני התמודדויות אישיות ולאומיות, הדורשות משאבים נפשיים, חברתיים וארגוניים.

עלינו כמדריכים.ות לתת מענה למצבים שבהם לא יכולה להתקיים הפעילות השגרתית שלנו בשבת. מצבים בהם הפעילות צריכה להתקיים במקלטים או לחילופין כשכל אחד מחברי וחברות הקבוצה נמצאים.ות בקרבת מרחב מוגן במקום אחר (כל אחד בממ"ד שלו). גם כשהשבת סגור ולא יכולה להתקיים הפעילות השגרתית, אנו דואגים.ות לחניכים.ות שלנו ולכן מומלץ להתקשר לחניכים ולחניכות ולשאל מה שלומם, להבין איפה הם.ן וכיצד הם.ן ומשפחתם.ן מתמודדים.

מעבר לדאגה לשלומם של החניכים.ות אנו רואים צורך בהמשך פעילות וקשר שבטי וקבוצתי

לצורך זה ערכנו את החוברת הזו: חוברת עם הצעות לפעילויות ברמה השבטית והקבוצתית בשעת חירום.

בחוברת תמצאו 3 סוגים של הצעות לפעילות:

1. חידונים והפעלות באינסטגרם/ פייסבוק - פעילות ברמה השבטית
2. משחקים קבוצתיים מרחוק (לדוגמא דרך הוואטסאפ הקבוצתי)
3. זמני צופיות והפעלות שאפשר להעביר לחניכים מרחוק בעזרת חומרים שיש בבית באדיבות המרל"צ!

מתפללים לימים שקטים ורגועים ולפעילות צופית שגרתית בשבטים,

מחלקת הדרכה וגרעין המרל"צ

דגשים בנוגע לפעילות הדרכתית - דיגיטלית בעתות משבר

שאלות שנרצה לשאול את עצמנו טרם בחירת הפלטפורמה :

1. כמה משתתפים נרצה שיהיו בכל פעולה?
2. האם מתקיימת פעולה "רגילה" בשבט במקביל לשידור הפעולה לילדים בבית?
3. מה מידת המעורבות שנרצה לאפשר לחניכים בבית? (וידאו צ'ט / שיתוף טקסט / שיתוף מסך / צפייה בלבד)

הנחות יסוד לקיום הפעילות :

1. הפעילות חייבת לעבור במובייל לחניכים - אסור לאפשר להימצאות של מחשבים המחוברים למצלמה ומיקרופון להוות מכשול עבור הילדים להשתתף בפעולה.
2. ניתן לבצע בחירה מרובה ולא להתמקד באחת - תלוי באופי וצורת הפעילות.
3. ניתן להחיל את הפתרונות המוצעים גם בהנהגות בהן ישנם שבטים שלא מקיימים פעילות שגרתית עקב איום הטילים בדרום.
4. על המדריך (המנחה/ המשדר) לקיים את הפעולה בסביבה תומכת wifi בעוצמה גבוהה וחיבור איכותי.
5. ככלל - רצוי מאוד שהמדריך (מנחה השידור) יבצע את הפעולה ממחשב המחובר לאינטרנט בכבל.

אפשרות ראשונה : פייסבוק לייב

מתאים למצב בו נרצה שמדריך יעביר "פעולה" בה הוא היחיד שמופיע על גבי המסך והתקשורת עם החניכים נעשית באמצעות צ'ט. ניתן לשלב קבצים נספחים פעילות החשופים לכל המשתתפים וכמו כן ניתן לשתף מסך ולהציג לכל החניכים יחד קטע וידאו / קול.

דגשים :

- פלטפורמה חנימית ונגישה מאוד (כל משתמש פייסבוק יכול לעשות זאת).
- יש אפשרות לשדר למספר "בלתי מוגבל" של משתתפים.
- ניתן לפתוח קבוצה ייעודית עבור "הפעילות" ולבחור את תנאי ההצטרפות (כל מי שרוצה / עפ"י קבלת הזמנה)
- לשימוש בפייסבוק של התנועה יש לפנות לאפרת סביר, דוברת התנועה.

אפשרות שנייה : גוגל הנגאאוט (Google Hangouts)

מתאים למצב בו מדריך יעביר פעולה בה כל המשתתפים "חשופים" וניתן לצפות בכולם במקביל (כמובן שזה לבחירת כל משתמש - ניתן לבטל בכל רגע נתון במהלך השיחה).

דגשים :

- פלטפורמה חנימית
- נגיש לבעלי כתובת מייל של גוגל

- ניתן לבחור באיזה אופן מתנהל השידור - רק על ידי המדריך / בשיתוף וידאו וקול של החניכים / על ידי צ'ט.
- ניתן לשתף קבצים ומסך במסגרת הפעילות.

אפשרות שלישית : וואטסאפ (Whatsapp)

מתאים למצב בו מדריך יעביר פעולה בה כל המשתתפים "חשופים" וניתן לצפות בכולם במקביל.

דגשים :

- פלטפורמה חנימית בכל סמארטפון
- שיחת וידאו אפשרית עד 4 משתתפים
- שיתוף קבצים באמצעות פתיחת קבוצה לכל המשתתפים

תקשורת עם גורמים שונים בשעת חירום:

מספרי טלפון לחירום

משטרה : 100

מגן דוד אדום : 101

מכבי אש : 102

המוקד העירוני : 106

מוקד בזק : 199

מוקד חברת חשמל : 103

מרכז המידע הארצי 111-1255 (פועל 24 שעות ביממה בשיחה מקומית מכל הארץ)

תא טלמסר : 28-29-33-1212

סיוע לבריאות הנפש

העמותה הישראלית לבריאות הנפש : 03-5400672 : אנוש

מרכז סיוע לנפגעי טראומה על רקע לאומי : 1-800-363363

מרכז סיוע לפחדים, חרדות, אבל : 051-713896 ושוכול

עריין, עזרה ראשונה נפשית, 24 שעות :

המספר הארצי : 1201

עריין ברוסית : 1-800-241201

עריין בערבית : 1-700-501201

עריין באמהרית : 1-800-211201

הצעות לפעילות

1. חידונים והפעלות באינסטגרם/ פייסבוק - פעילות ברמה השבטית

- חידות גפרורים: להעלות לסטורי השבטי חידת גפרורים ולבקש מהחניכים לשלוח חזרה תמונה של הפתרון שלהם. אפשר לתת קרדיט ולתייג את החניכים שהצליחו ראשונים או כאלו שהביאו פתרון יוצא דופן וחשיבה יצירתית.

- חידוני "הוא והיא" / חידוני פילים ועוד (כן כן! כמו החידונים שעושים בטוילים...)

- חידונים על השבט/ הצופים ועוד

**הצעות לחידונים מצורפים בהמשך החוברת

3. זמני צופיות והפעלות שאפשר להעביר לחניכים מרחוק בעזרת חומרים שיש בבית (הצעות והדרכות לזמני הצופיות מצורפות לחוברת)

- ✓ הכנת אוריגמי
- ✓ אדניות מבקבוקים
- ✓ ארנק מקרטון חלב (זה במסע)
- ✓ גלידה בשקית
- ✓ עין אינדיאנית
- ✓ לוכד חלומות
- ✓ הכנת צמידי קשר שלמה
- ✓ הכנת מר גמיש
- ✓ תיק שקית מחולצה
- ✓ הכנת חליל מקשים
- ✓ הכנת קאזו מחומרי יצירה
- ✓ הכנת פינגווינים מנייר טואלט

2. משחקים קבוצתיים שניתן לשחק מרחוק (לדוגמה דרך הוואטסאפ הקבוצתי)

- ✓ משחק 'אמת ושקר': כל חניך מקליט בתורו 2 סיפורים קצרים על עצמו: אחד אמיתי ואחד שיקרי. הקבוצה צריכה לנחש מה האמת ומה השקר.
- ✓ 'ארץ עיר' קבוצתי משודרג! במקום לשחק רק על ארץ-עיר-חי-צומח-דומם אפשר להוסיף קטגוריות כמו: שמות/ מאכלים וכו'... אפשר שכל חניך יעשה על דף ניר בבית או לשחק בצורה קבוצתית יחד בשיחת ועידה/ בוואצאפ.
- ✓ '21 שאלות': מתנדב/ת בחור/ת אישיות שכל הקבוצה מכירה ויש לכל הקבוצה 21 שאלות של כן ולא להגיע לתשובה.
- ✓ 'סיפור בהמשכים': המדריכה מתחיל את המשפט הראשון של הסיפור ומעביר לפי סדר מוסכם מראש בין החניכים. כל חניכה מעבירה למדריכה את המשפט שלו ולחניכה שאחריו רק את שלושת המילים האחרונות בסיפור. בסוף המדריכה מחבר את כל המשפטים של כל חברי הקבוצה ושולח לכולם את הסיפור שיצא.
- ✓ 'משחק אסוציאציות': בוחרים חפץ שלכולם יש בבית (לדוגמה גליל נייר טואלט)- כל אחד צריך למצוא שימוש מקורי (מותר גם דמיוני) לאותו החפץ. כל אחד צריך לשלוח סרטון לשאר הקבוצה עם השימוש המקורי והיצרתי שלו.
- ✓ ציור "משותף": בוחרים צורה ממנה כולם מתחילים: נגיד 3 עיגולים על דף ומשם כל חניך וחניכה צריכים להמשיך את הציור במשך 5 דקות. בסוף שולחים לכולם ורואים את השוני והיצירתיות של כל אחד.
- ✓ סבב מה נשמע? נבקש מהחניכים שתשאלו סלפי עם המקום בו הם נמצאים עכשיו ומילה שמשקפת את התחושה שלהם. (לדוגמה: בלבול, שיעמום, דאגה, פחד, תקווה..)
- ✓ נחשי ת'שיר- לכתוב מילים של שיר אבל במקום מילים לשים אמוג'ים והשניה צריכה לנחש תשיר.
- ✓ נחשי ת'סרט- אותו הדבר כמו השיר- רק עם שמות של סרטים מוכרים ואהובים.

חידונים והפעלות באינסטגרם/ פייסבוק- פעילות ברמה השבטית

חידות פילים

- פיל בתזמורת- פילהרמונית
- פיל שהוא פרצוף מהצד- פרופיל
- פיל שהוא תבלין- פלפל
- עיר של פילים- פילדלפיה
- ארץ של פילים – פיליפינים
- פיל קרציה- טפיל
- פיל נדיב- פילנטרופ
- פיל במחלת הנפילה- אפיפסיה
- פיל שעולה לארץ באניה- מעפיל
- פיל ירק- פלפל
- פיל שדתיים מניחים בבוקר- תפילין
- פיל שהוא סוג של קפה- פילטר
- פיל במכשיר גילוח חשמלי- פיליפס
- פיל ענק- נפיל
- פיל שהוא במאי קולנוע- סטיבן שפילברג
- פיל שגורם לעלה להיות ירוק- כלורופיל
- פיל שמגדיל את הכמות פי כמה- מכפיל
- פיל שעושה עננים בבוקר- ערפילים
- פיל סטייק- פילה
- פיל שהוא מאמן כדורסל- פיל גקסון
- פילש הוא חתול כתום- גארפילד
- פיל שהוא דג פולני- גפילטפיש
- פילה שמורידה שיערות- אפילציה
- פילה שהיא חברה של פיל נשוי- פילגש
- פיל מבייש ומעליב- משפיל
- פיל הוגה דעות- פילוסוף
- פיל בנעלי ספורט- פיהל
- פיל במצלמה- פילם
- פיל שהוא סוג של בצק- פילו
- פיל שהוא בצק מוכן/ חברת אפייה- פילסברי
- פיל שעושה צניחה מהירה- נפילה
- פיל שהוא מקום מפורסם בחולון- פילבוקס
- פיל שהוא גברת קטנה- פילפלת
- פיל שדומה לאנשים מפורסמים אחרים- כפיל
- פיל עם עור נפלא לפנים – פילינג

צירופים והיפוכם-

- חול מלחמה- שבת שלום
- עמק התלמיחד- גבעת המורה
- שכחת לאה- זיכרון יעקב
- האוהל השחור- הבית הלבן
- לכלוך זנב- ניקוי ראש
- אשת גוף- איש רוח
- איטיות החושך- מהירות האור
- עייני מרדכי- אזני המן
- ראשית הלילות- אחרית הימים
- כבוד ותהילה- בושה וחרפה
- הקיא אותה- אכל אותה
- אם רעים- בן טובים
- הריב הישן-0- הברית החדשה
- חולשת אישה- כח גברא
- חי מהתעניינות- מת משיעמום
- מוסתר זנב- גלוי ראש
- אמת חלקה- שקר גס
- קיר ייאוש- פתח תקווה
- בנות רעים- בני ברק
- דחיית ישבן- קבלת פנים
- נשר מלחמה- יונת שלום
- אם רחוב- אב בית
- אבקת בשר- גוש חלבקוצר לילות- אריכות ימים
- יום גירושין- ליל כלולות
- השעבוד הקטן- החופש הגדול
- המזרח המסודר- המערב הפרוע
- לטיפת הירח- מכת שמש
- סגר במים- פתיח באש
- כבויה תחתיו- דלוקה עליו
- עמק מתים- רמת חיים
- מכשול אחרון- עזרה ראשונה
- ראשון ראשון מאוס- אחרון אחרון חביב
- צום עבדים- ארוחת מלכים
- הלך בשאלה- חזר בתשובה

חידודי חל

- פתח בקיר- חלון
- עץ במדורה- גחל
- מים זורמים- נחל
- מגיע מהפרה- חלב
- טלסקופ מסתכל ל- - חלל
- הורדת נעל- חליצה
- תה צמחים- חליטה
- ריק מבפנים- חלול
- ראשוני המתיישבים- חלוצים
- לא מחוספס- חלק
- ממתק סומסום- חלבה
- ברזל אדום- חלודה
- כלי נגינה- חליל
- לובשים אחרי מקלחת- חלוק
- מוציאים חלב מהפרה- חליבה
- טסים איתה לירח- חללית
- ממיר דולרים בשקלים- חלפן כספים
- שלב בחייו של פרפר – זחל
- עבר לידינו במהירות- חלף
- חיזיון שבא לנו בלילה- חלום
- דמות במערכונים של הגשש- חלפון
- ממתק טורקי- חלקום
- העברת סחורה מיד ליד- סחר חליפין

חידודי גל

- בודד- גלמוד
- מציגים בה ציורים- גלריה
- מגורש למדינה זרה, נמצא ב- - גלות
- שמנמנת- עגלגלה
- עושים לילדים במירון- גלח
- מצבת זיכרון- גלעד
- צייר מפורסם ושמו מארק- שאגל
- פרח סגול וגם שם- סיגלית
- האמיל ברעיון- דגל ברעיון
- חשוף- גלוי
- סקטים- גלגליות

- נשבר על החוף- גל
- עליו נוסעת המכונית- גלגל
- יש לנו גולם ב- - מעגל
- לקציר חיטה- מגל
- גולשים עליו בים- גלשן
- מכינים עליו שישליק ביום העצמאות- מנגל
- תחנת רדיו- גלגץ
- התוך הפרי- גלעין
- הרבה מערכות כוכבים- גלקסיה
- מחוברת לסוס- עגלה
- חבל בצפון הארץ- גליל
- מידה למדידת נוזל- גלון

חידודי פר

- פרח אדום- פרג
- נעים ללטף- פרווה
- בירת צרפת- פריז
- משכורת- פרנסה
- כלי כתיבה- עיפרון
- עבודה קשה- פרך
- לכיסוי ארון הקודש- פרוכת
- משטח ברחבת ריקודים/אולם כדורסל- פרקט
- שחקן כדורסל וגם עט- פרקר
- ביום הכיפורים עושים- כפרות
- שמעון אוהב מוזיקה יוונית- פרנס

- נותנת חלב- פרה
- מי בעלה- פר
- עף אל הפרח- פרפר
- לרגלי סוס- פרסה
- פנים- פרצוף
- בית הנבחרים- פרלמנט
- מלך מצרים- פרעה
- עצלן וטפיל- פרזיט
- עוקץ וקופץ- פרעוש
- רוכב על סוס- פרש
- נהר בעירק- פרת

חידות הוא והיא

הוא מעגן ספינות במים – היא אוכלת בזעת כפיים. (נמל – נמלה).

את הגשם מביא – הדרו של הלבאי (רעם – רעמה).

נגינתו נעימה – היא ימה (כינור – כנרת).

גזם פרי הדר – בד של הוד והדר (קטיף – קטיפה).

ראשית החודש – ארץ בה נולדים (מולד – מולדת).

ליקוט הפרי מן הגנים – יושבים בה וגם דנים (אסיף – אסיפה).

בו כבשים דרים – בה אנשים גרים (דיר – דירה).

נפילה של מים זכים – נפילה של אבנים (מפל – מפולת).

צומח בין שושנים – עפה בעננים (חוח – חוחית).

הבוקר הפציע – תפילת הבוקר תשמיע (שחר – שחרית).

גבוה מגבעה – יולדת בתשעה (הר – הרה).

מעונות השנה – פרח מבשר העונה (סתיו – סתונית).

שוק מכירה – ההפך מעלייה (יריד – ירידה).

מגדל צמחים – מגדלת ילדים (גנן – גננת).

יורד בלילות ולא במים – מכסה מתפללים (טל – טלית).

פרי האלון בנופינו – מפרישה הפרשות הגופינו. (בלוט – בלוטה).

אילן ומחטים עליו – פטריה הגדלה מתחתיו (אורן – אורנית).

ממנו הלחם לאכול – פרח כחול (דגן דגנית).

הדבורה עושה ממנו חלות – אותה יש לספינת המדבר (דבש – דבשת).

בריא לאכילה – צורתה של השמלה (גזר – גזרה).

במשרד מחלקה – עולה כאבוקה (מדור – מדורה).

עץ – סוג של צפרדע (אילן – אילנית).

חומר הבריאה – ממנה התוצאה (אדמה – אדם).

אורה המולך – דרכה הולך (שמש – שמשה).

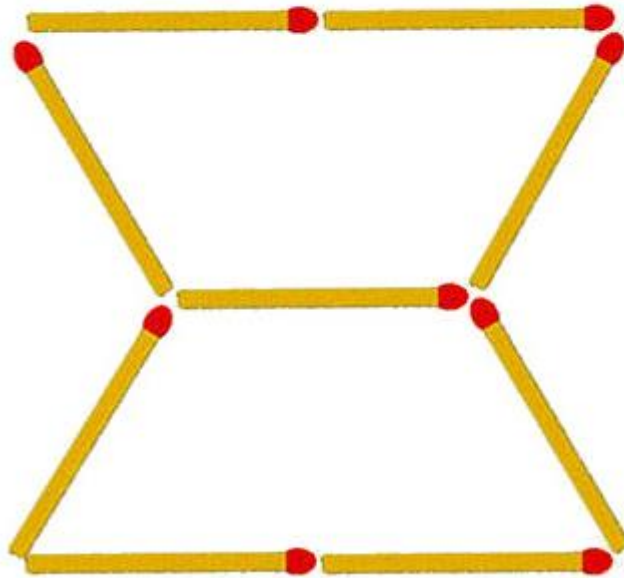

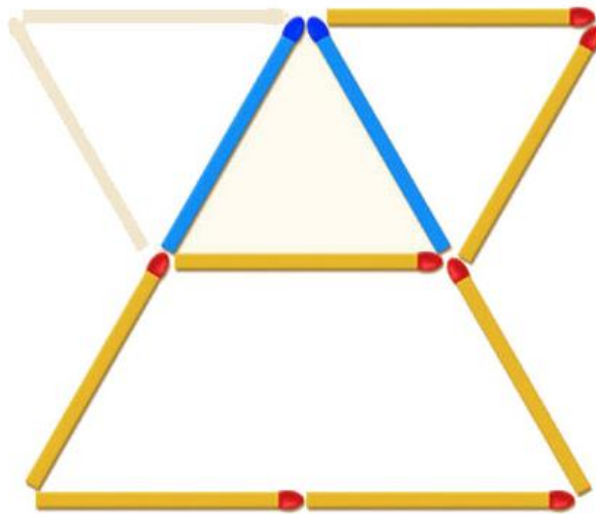
חידות גפרורים

חידה ראשונה: משולשים

הזיזו 2 גפרורים כך שיהיו לכם 3 משולשים

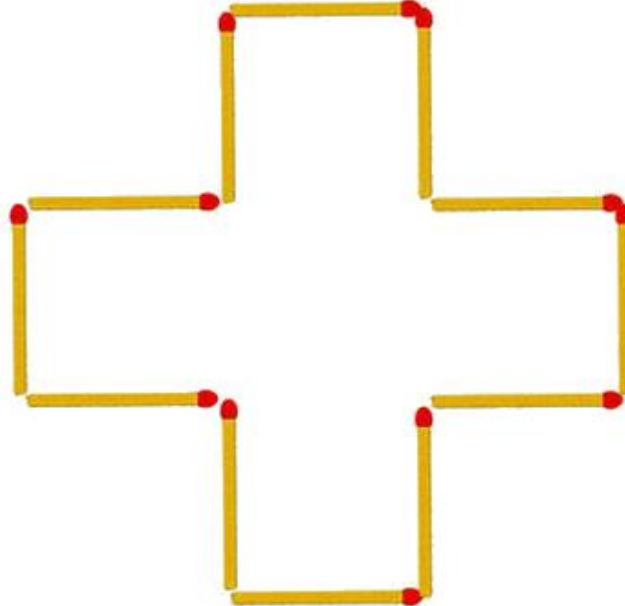
אם לא מצליחים ניתן להביא את רמז לפני שמגלים את התשובה: 2 מהמשולשים הם אחד בתוך השני

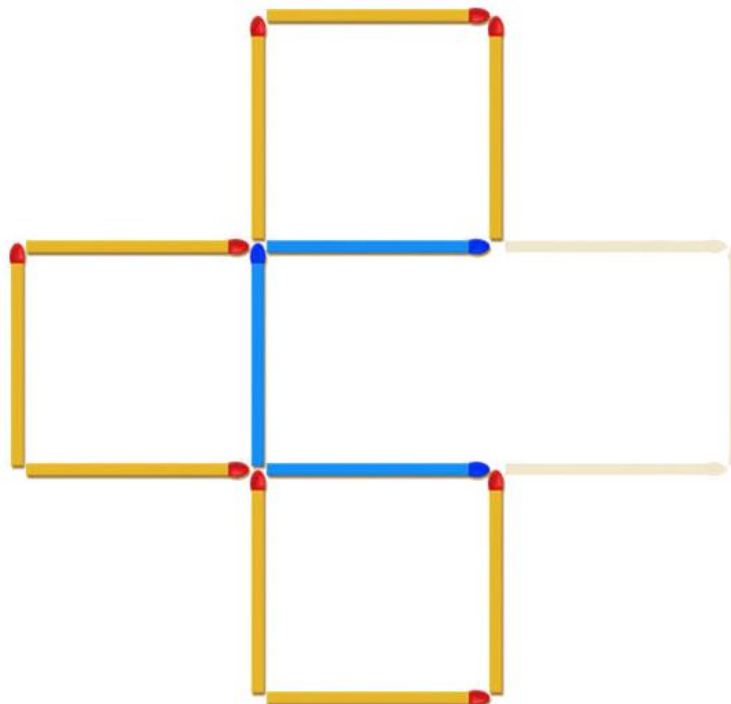

חידה שנייה : מרובעים

הזיזו 3 גפרורים כדי ליצור 3 ריבועים

אם לא מצליחים ניתן להביא את רמז לפני שמגלים את התשובה : הזיזו מצד ימין לאמצע

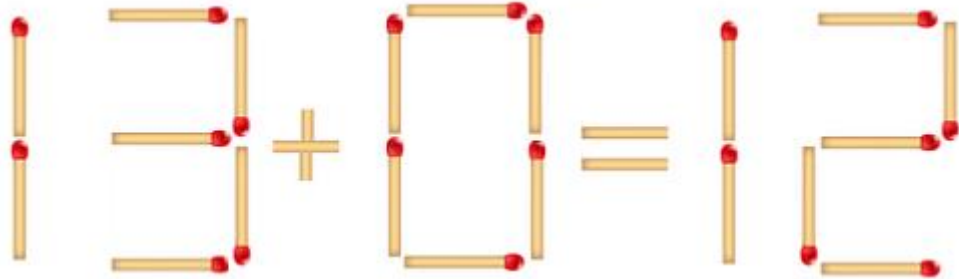

חידה שלישית : מספרים

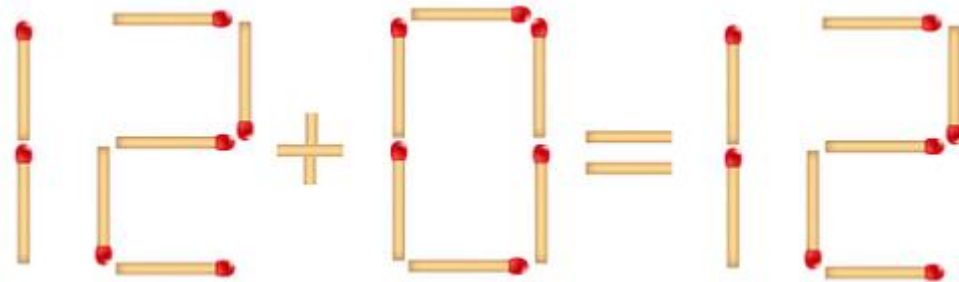

הזיזו גפרור אחד כדי שהתרגיל יהיה נכון.

אם לא מצליחים ניתן להביא את רמז לפני שמגלים את התשובה: הזיזו מה12 או מה13.

באתר: <http://www.yo-yoo.co.il> תוכלו למצוא רעיונות לעוד הרבה חידות: גפרורים ובכלל..

הצעות לזמני צופיות והפעלות 'מרחוק'

מדריכים להכנת אוריגמי:

ניתן לשלוח לחניכים את הלינקים למדריכי הכנת אוריגמי שונים ולאחר מכן לפרסם ברשתות החברתיות השונות את התוצרים שכל אחד הכין יחד.

ניתן גם לצלם את אתכם, המדריכים, מסבירים כיצד מכינים את האוריגמי ולשלוח לחניכים.

מדריכים מהרשת:

רמת קושי קלה

ארנב חמוד מאוריגמי בקלי קלות: <https://www.youtube.com/watch?v=f09nqSNULfQ>

איך לקפל סירת אוריגמי: <https://www.youtube.com/watch?v=5mhyY4wUdEw>

איך להכין מטוס פשוט מנייר אוריגמי: <https://www.youtube.com/watch?v=ELcGboBssug>

איך להכין חד קרן: <https://www.youtube.com/watch?v=d1Tb91NJDPA>

איך להכין פרפר אוריגמי: <https://www.youtube.com/watch?v=glprCZujOeY>

רמת קושי בינונית

איך לקפל גירפה אוריגמי: <https://www.youtube.com/watch?v=pvTcyij5coU>

איך לקפל ליצן אוריגמי: <https://www.youtube.com/watch?v=iBwDhtkXJoc>

איך לקפל פלמינגו אוריגמי (מאתגר!):

<https://www.youtube.com/watch?v=UDUe5T3UToQ>

DIY מר גמיש

על מנת להכין את המר גמיש נזדקק לחומרים הבאים :

- בלון
- קמח
- משפך
- עפרון

נתחיל בהלבשת הבלון על המשפך ומזיגת קמח לתוך המשפך

לאחר מכן באמצעות עפרון נדחוס את הקמח לתוך הבלון עד שהבלון מלא לחלוטין

עכשיו כל מה שנותר זה לקשור את פתח הבלון ולקשט
ניתן לצייר, להוסיף שיער מצמר גפן או צמר, עיניים ועוד

מדריכים מצולמים:

<https://www.youtube.com/watch?v=wF5PF5QBDvg> הכנת מטוס מנייר ושיפוד

<https://www.youtube.com/watch?v=IAlt6t6cZPU&feature=youtu.be> הכנת קאזו ביתי

<https://www.youtube.com/watch?v=MPgDYiiWAtA> הכנת ארנק מקרטון חלב

<https://www.youtube.com/watch?v=oyGMLwz2hdo> הכנת לוכד חלומות

<https://www.youtube.com/watch?v=xTnznlz-WnA> הכנת חבל משקיות ניילון

<https://www.youtube.com/watch?v=n7sNZJD9BSA&t=2s> הכנת כוס מקיפולי נייר

<https://www.youtube.com/watch?v=Tw-4cY0HISc> הכנת חליל פאן מקשיות

<https://www.youtube.com/watch?v=7rANFm3iJtA> הכנת תיק מחולצה

